

држава па су неке аутономије (као рецимо бивше југословенске) биле у правом смислу квазиаутономије или квазидржаве. Као карактеристика децентрализованог државног уређења, аутономије су својствене унитарним државама мада није искључено да постоје и у федералним државама (у саставу неке федералне јединице), што је својевремено био случај са југословенском или совјетском федерацијом.

1. ПОЈАМ И ОБЛИЦИ АУТОНОМИЈЕ

Иако не постоји јединствена и прецизна дефиниција аутономије, могла би да се узме као прихватљива она професора Јована Ђорђевића, по којој се аутономија одређује у односу на центар државне власти и подразумева релативно самосталан и самоуправни статус појединих територија или становништва тих територија. За др Зорицу Радовић, идеална форма територијалне аутономије укључује постојање изабраног локалног законодавног тела са законодавним овлашћењима у важним областима живота, као и постојање сопствене извршне власти задужене за спровођење локалних закона и закона централне власти. У ствари, изворно значење (порекло) речи аутономија је грчко и то је грчка кованица састављена од атоса (што значи сам) и номоса (означава закон) и означава власт доношења закона мада је то доношење закона од стране аутономне јединице све више њена споредна и ограничена функција. Аутономије се формирају на одређеном простору који је особен по својим националним, историјским, друштвеним, економским, културним, географским и другим карактеристикама у односу на остале делове јединствене државе у чијем су саставу. То важи пре свега за нашу аутономију у саставу Републике Србије (која се образује у складу са посебним националним, историјским, културним и другим својствима њеног подручја) али и за аутономије у другим земљама као нпр. аутономну област Trentino-AltoAdige/Južni Tirol у Италији (која се признаје грађанима ради очувања њихових етничких и културних особености) или аутономну заједницу Баскију у Шпанији која треба да изрази националност баскијског народа и оствари његову самоуправу. Као јединица са нижим нивоом власти у односу на централну државну власт, аутономија нема изворну самосталност и надлежност, већ се образује државним законом и има додељену или пренету надлежност која може увек од стране државе да се одузме, онако како је и дата.